

అస్తిపంజరం

♦ రచన: శ్రీ కలగర్ల నాగేశ్వరరావు ♦

పూర్వం కన్యా కుబ్జదేశంలో కృతవర్మ, శ్రుతువర్మ అని ఇద్దరు మిత్రులుండెవారు. వాళ్లు బాల్యస్నేహితులు వారి స్వభావము వేరు. కృతువర్మ కార్యదీక్ష కాలవాడు, శ్రుతువర్మ సోమరి. కృతువర్మకు కష్టపడి విజయాలు సాదించడం ఇష్టం. కాని శ్రుతువర్మకు త్రాగుడు, జూజం ఇష్టం.

అయితే ఉన్నచోట అవకాశాలు లేక కృతవర్మ బతుకు తెరవుకోసం పోవాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు. శ్రుతువర్మకూడ అతని వెంటే బయలుదేరేడు. ఇద్దరు కలసి, నదులు, కొండలు, లోయలు దాటి మరొక దేశం వెళ్ళారు. అక్కడ కృతువర్మ అహారాత్రులు శ్రమపడి పనిచేసి పుష్కలంగా డబ్బు పోగుచేసుకొన్నాడు. శ్రుతువర్మ జూజగాడులతోను, త్రాగుబోతులతోను తిరిగి తుచ్చమైన సుఖాలకి వెళ్ళబుచ్చాడు.

మూడేళ్ళు గడిచాయి. కృతువర్మ తాను సంపాదించిన డబ్బుతో స్వదేశానికి, స్వగ్రామానికి తిరిగిపోవాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు. అతను శ్రుతువర్మను నేను మన ఊరికి పోతున్నాను. నీవు కూడ వస్తావా అని అడిగాడు.

‘నాక్కూడా రావావాలనే ఉంది. కాని దేశంలో నాకేమీ సుఖంలేదు. కాని ఎలా రాను? ప్రయాణపు కర్చులకు చిల్లి గవ్వలేదు మంచి బట్టలెనా లేవు అన్నాడు శ్రుతువర్మ.

ఇద్దరు కలసి వచ్చారే మరి కృతువర్మకు ఒంటరిగా వెళ్లుటకు బుద్ధి పుట్టలేదు. శ్రుతువర్మకు మంచి బట్టలుకొని పెట్టి ప్రయాణపు కర్చులు తానే బరిసానని చెప్పి అతనిని కూడా తన వెంట బయలుదేర దీసాడు.

వారు తన దేశాన్ని సమీపిస్తుండగా ఒక నిర్జనమైన కొండప్రాంతంలో శ్రుతువర్మ తన మిత్రుని చంపి అతని శవాన్ని ఒక పక్క వొదలేసి వచ్చి అతని డబ్బును తీసుకొని ఏమి ఎరుగనట్లుగా తన గ్రామం వచ్చేడు. గ్రామస్థులు కృతవర్మ గూర్చి అడిగారు. శ్రుతువర్మ వారితో వాడిమాట అడిగాడు, మరొకదేశం చేరగానే వాడు మారేడు. పాడుబుద్ధులు అలవరచుకొని పాడుస్నేహితులతో తిరిగి ఎందుకు పనికి రాకుండా పోయాడు. దారిలో కర్చుకైన డబ్బులేదు, అందుచేత వాడు అక్కడే ఉండి పోయాడు. అని చెప్పాడు.

శ్రుతువర్మ పూర్తిగా మారేడని చెప్పిన శ్రుతివర్మ తనుమాత్రం ఏమీ మారలేదు. అతను పాదికలాటలో పడి

తను శ్రుతివర్మను చంపి కాజేసిన దనమంత పోగొట్టుకున్నాడు. చివరకు అతనికి తన గ్రామములో జరుగు బాటు కాతేడు. అతను దేశాంతరాలకు మళ్ళీ బయలుదేరేడు.

శ్రుతివర్మ తన కృతవర్మను చంపిన కనుయగుండా నుడుస్తుండగా ‘శ్రుత, శ్రుత’ అని కేక వినిపించింది. వెనక్కి తిరిగి చూచాడు. కాని ఏమి కనిపించలేదు. బ్రమ అయింతుందని శ్రుతివర్మ ముందుకు సాగేడు కాని మళ్ళీ అదే కేక వినిపించింది.

అతను ఆశ్చర్యంగా ఈసారి శ్రద్ధగా ఆలకించి ఆ పిలుపు దారిపక్క నున్న ఒకపొద వెనకనుండి వస్తుందని తెలుసుకున్నాడు. ఆ పొదదగ్గరకు వెళ్ళే సరికి ఒక ఆస్థిపంజరం కనిపించింది.

అతను దాని కేసి నిరాంత పోరుచూస్తుండగా ఆ ఆస్థిపంజరం ‘నన్నప్పడే మరిచి పోయావా శ్రుత? మూడేళ్ళ క్రిందట నన్ను చంపి నా డబ్బును కాజేశావు, నేను శ్రుతివర్మను. ఎప్పటికీ నా తిరిగి కనపడక పోతావా అని నీ కోసం ఇక్కడ రోజు ఎదురు చూస్తున్నాను. ఇవాళ నువు కనబడ్డావు. నా కోరిక తీరినది అన్నది.

శ్రుతివర్మ కంగారుపడి పారిపోదామనుకొన్నాడు. కాని ఆస్థిపంజరం. అతని గట్టిగా పట్టి నువ్వు ఎక్కడికి పోతున్నావు అని అది శ్రుతివర్మను అడిగింది.

శ్రుతివర్మ నిజం చెప్పేడు. ‘మన ఊరళ్ళేను డబ్బుంతా కర్చు అయినది. ఎక్కడైన పని చూద్దామని ఇలా బయలుదేరేను. నన్ను వెళ్ళని నీపుణ్యం ఉంటుంది. అన్నాడు అతను.

అలాగా అయితే నువ్వు కొంచము కూడ మారలేదు అన్నమాట. నీకప్పుడు ఈ చిక్కులేం నేను నృత్యలుచేసి నీకు డబ్బు సంపాదించి పెడతాను. ఏమంటావు, నన్నొకపెట్టెలో పెట్టి తీసుకుపో, నాకా తిండికర్చులేదు. పెట్టెకర్చులేదు. ఇంత తక్కువ కర్చుతో హెచ్చు డబ్బు నువ్వింకే విదానా సంపాదించలేవు నేనేం నృత్యాలు చేస్తానా అని ఆశ్చర్యపడుతున్నావు కాబోలు ఇదుగో చూపిస్తాను చూడు. అంటు ఆస్థిపంజరం రకరకాల నృత్యాలుచేసింది.

చూశావా శ్రుతి నీవు ఇష్టంవచ్చినట్లు పాడు. దానికి సరిపోయినట్లుగా నృత్యం చేస్తాను. ఏమంటావు. బాలెడంత డబ్బు సంపాదించవచ్చుకదా? అన్నది ఆస్థి పంజరం.

నిజమే నివు అన్నట్ల ఎంత ధనమైన సంపాదించవచ్చు అని శ్రుతివర్మ ఒప్పుకొని ఆస్థిపంజరమును తీసుకొని బయలుదేరాడు. అతను ప్రతిగామ్రమంలోను తాను పాడుతూ ఆస్థిపంజరంచేత నృత్యముచేయించాడు. నృత్య చేసే ఆస్థిపంజరం ఖ్యాతి వాడవాడ లావుకింది. చివరకు ఆదేశపు రాజుకు కూడా ఈ సంగతి తెలిసింది.

(6వ పేజీ తరువాయి)

పొగడినప్పుడు మితిమీరి పొంగిపోదు
తెగడువారిని జేరకు ధీరు లిలను
మంచి చెడ్డల గమనించి మనుదురయ్య!
వేంక...

ఎన్ని కష్టముల్ కల్గిన నేమియయిన
మంచివానిని వీడదు మంచి గుణము
నీకు పల్లము వీడక నిలుచురీతి
వేంక...

లేత నగవును జూపించు లెస్సగ భువి
నెదుటివారిని నొప్పింప నిచ్చలేదు
గొప్పవారికిగల యట్టి గుణము లివియ
వేంక...

గుణము కల్గిన జాలును కులము వలదు
గొనము కల్గిన చాలును ధనము వలదు
గుణము కల్గిన గల్గును గొప్పదనము
వేంక...

అవని హీనులతోడను నధికుతోడ
చేలిమి చేసిన నయ్యది చేటుదెచ్చు
తెలిసి మెలగెడువాడెపో ధీరుడగును
వేంక...

దుఃఖతుండుగాడు కలిమి దూరమయిన;
పొంగిపోడు ధనము కొంత పొందినంత
సముద్రు రెండింటను భువిని సత్పురుషుడు
వేంక...

ధైర్యవంతని దుఃఖము దరియలేదు
కష్టమెప్పుడును జేరదు కర్మనిరతు
దేవు నమ్మినవానికి దిగులులేదు
వేంక...

(18వ పేజీ తరువాయి)

ఆయన ఆస్థిపంజరపు నుత్యము కళ్ళారా చూస్తేగాని
నన్నుదలుచుకోలేదు. ఆయన శృతవర్మకు కబురుచేసి
తనదేవిడిలో నృత్యప్రదర్శనం చూడడానికి గొప్ప గొప్ప
వాలంత వచ్చారు.

కాని ఏకారణముచేతో ఆస్థిపంజరము నృత్యచేయ
లేదు. సరే కదా, కదలనన్నా కదలేదు. శృతవర్మ
ఎన్నోపాటలుపాడి చూశాడు కాని ఏమి ప్రయోజనం
లేదు. అది మామూలు ఆస్థిపంజరం లాగా పడియున్నది.
గాని అందులో విషేషం ఏమి కనిపించలేదు.

శృతవర్మ పరువంటూ ఉన్నట్టయితే అది ఆక్షణములో
పోయింది. కాని రాజుగారుకి మాత్రం అవమానం
అయింది. ఆయన కోపంలో 'ఈ దుర్మార్గుడు గ్రామీణు
లైన ప్రజల కళ్ళలో దుమ్ముకొట్టి ఈ ఆస్థిపంజరాని అడ్డ
ముగా పెట్టి డబ్బు చేసుకున్నాడు. ఈ వంచకుడును
తీసుకొనిపోయి చిత్రవదచేయండి.' అన్నాడు. రాజు
బటులు శృతవర్మను తీసుకొనిపోయి చిత్రవదచేశారు.

SRI LAKSHMI FOUNDRY.
PATEL ROAD ... COIMBATORE.

PHONE: 3472

శ్రీలక్ష్మీ ఫౌండ్రీ

Manufacturing $\frac{3}{4}$ H.P. 20 H.P.—3 Phase RPM Motors 960, 1450 & 2890 Monoblock set 2 H.P. to 20 H.P. 3 Phase $\frac{1}{2}$ HP. to 2 H.P.
Dealers in Madras City:—UNITED AGENCIES
96, Arminian Street, Madras-1
POPULAR ELECTRICALS,
329, Thambu Chetty St., Madras-1
Sole Agents for Eastwhile Hyderabad & Maharashtra State, M/s. Vijai Agencies
24, Market Road, Secundarabad-3
Agents for Cuddapah Dt:—
M/S V. S. REDDY & CO.,
4/192, Dr. Ayyaswami Pillai St.,
Cuddapah (A P.)